

Finansdepartementet

marie.norman@regeringskansliet.se

2025-09-08

Synpunkter på "Presidency note in preparation of the political trilogue on 23rd September on Value for Money" (WK 11044/2025)

Fondbolagens förening har inbjudits att lämna synpunkter på rubricerat arbetsdokument. Föreningen har fokuserat på de områden som kan få störst konsekvenser för den svenska fondbranschen, nämligen avsnitt "Simplification and burden reduction - Peer grouping and supervisory benchmarks".

Ordförandeskapet utgår ifrån de tre institutionernas förslag om "Value for Money" utifrån det gemensamma förhandlingsunderlaget (4CT) samt EU-kommissionens non-paper daterat 5 maj 2025. I det sistnämnda föreslogs en "dual approach", där fonder och strukturerade produkter skulle omfattas av krav på peer group-jämförelser, medan försäkringsbaserade investeringsprodukter (IBIP) skulle omfattas av EU-gemensamma prisreferensvärden (supervisory benchmarks).

Ordförandeskapet föreslår nu att kraven på peer group-jämförelser ska införas enbart för fondbolag (och eventuellt distributörer) av UCITS-fonder. Datagrunden skulle baseras på information från PRIIPs-faktablad, vilken i framtiden ska göras tillgängliga via ESAP. Föreningen vill framhålla att även om informationen görs tillgänglig genom ESAP så kommer omfattande analyser att krävas för att den ska bli användbar för fondbolagen i en peer group-jämförelse. För att jämförelser med relevanta produkturval ska vara meningsfulla krävs tillgång till uppgifter som inte framgår av faktabladen, såsom fondens förvaltningsstil, aktivitetsgrad och hållbarhetsprofil. Som föreningen tidigare framfört i yttrande över kommissionens non-paper från maj är sådana jämförelser oundvikligen kostsamma (se kostnadsberäkning i det yttrandet). Föreningen kan inte se att nuvarande förslag från ordförandeskapet skulle innebära någon reduktion av de kostnaderna. I grunden måste en peer group-jämförelse baseras på en mängd uppgifter för att vara relevant. Även en mycket förenklad peer group-jämförelse skulle medföra kostnader, samtidigt som den sannolikt inte skulle ha någon påverkan på marknaden.

Det framgår inte av ordförandeskapets arbetsdokument hur resultaten av peer group-jämförelserna ska användas. Av kommissionens non-paper från maj 2025 anges dock att de nationella tillsynsmyndigheterna ska ansvara för att övervaka efterlevnaden av metodiken för peer group-jämförelserna, bland annat genom stickprovskontroller

baserade på "outlier-analyser" för att analysera avvikare, med möjlighet att ifrågasätta och sanktionera överträdelser.

Vad gäller de föreslagna EU-gemensamma prisreferensvärdena anger ordförandeskapet att dessa ska vara ett rent tillsynsverktyg och inte utgöra någon form av prisreglering. Även om en produkt inte avviker från ett prisreferensvärde kvarstår bolagets ansvar att säkerställa värde för pengarna. Publicering bör endast ske om Esma/Eiopa kan visa att detta inte riskerar att leda till prisstyrning eller snedvriden konkurrens. Om prisreferensvärden hålls icke-offentliga ska de användas av tillsynsmyndigheter för att identifiera avvikare, men att klassificeras som "outlier" ska i sig inte betraktas som ett regelbrott, utan föranleda dialog och eventuell uppföljande tillsyn. Föreningen har inga invändningar mot att referensvärden används i tillsynen för att identifiera s.k. outliers. Det torde ge förutsättningar för en mer effektiv och riskbaserad tillsyn.

Sammantaget framstår ordförandeskapets förslag som att UCITS-fonder åläggs en strängare och mer kostsam reglering än andra finansiella produkter, utan att detta underbyggs av någon analys som visar att just UCITS-fonder skulle utgöra ett särskilt problem på marknaden. Att särbehandla en produktkategori som redan är väl reglerad och kännetecknas av hög transparens blir därför svårt att motivera. Det riskerar dessutom att snedvrider konkurrensen inom marknaden. Detta bör starkt ifrågasättas.

Ur ett svenskt perspektiv, där fonder redan har några av de lägsta avgifterna i Europa, vore det i stället betydligt mer proportionerligt och effektivt att låta Esma utveckla EU-gemensamma prisreferensvärden som ett tillsynsverktyg för relevanta produkter på marknaden. På så vis skulle tillsynen kunna bedrivas enhetligt över hela unionen, samtidigt som onödig administrativ börda för fondbolagen undviks. Ett gemensamt tillsynsverktyg kan dessutom kopplas direkt till den legala skyldigheten att säkerställa att en finansiell produkt ger värde för pengarna och möjligheter för en tillsynsmyndighet att ingripa om så inte är fallet. En av det finansiella företaget utförd peer grouping-jämförelse saknar denna koppling och framstår mer som en kostsam formaliaövning. Att i stället låta Esma utveckla EU-gemensamma prisreferensvärden som ett tillsynsverktyg skulle skapa en mer träffsäker, rättvis och kostnadseffektiv reglering – till gagn både för spararna och för den europeiska kapitalmarknadens funktionssätt.

FONDBOLAGENS FÖRENING

Madeleine Dubois Orvelius
Senior jurist